TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 11 **THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 12/2025/QĐST-DS	*Quận 11, ngày 14 tháng 01 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 11, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lý Trần Ngọc Phương.

Thư ký phiên họp: Bà Mai Thanh Hằng – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Trương Võ Thùy Dung - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 01 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 155/2023/TLST-DS ngày 02 tháng 10 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 04/2025/QĐDS-ST ngày 02 tháng 01 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Bà Lý H, sinh năm: 1951; địa chỉ: Số Xxx/x đường Y Bình Thới, Phường B, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người bị yêu cầu tuyên bố đã chết:

1. Bà Lý Tú M, sinh năm 1964; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Ông Lý A T, sinh năm 1965; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Lý T, sinh năm: 1948; địa chỉ liên hệ: Số Xxx/x đường Y Bình Thới, Phường B, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh;

2. Bà Lý Tú L, sinh năm: 1953; địa chỉ liên hệ: Số Xxx/x đường Y Bình Thới, Phường B, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh;

3. Ông Lý D, sinh năm: 1955; địa chỉ liên hệ: Số Xxx/x đường Y Bình Thới, Phường B, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh;

Người đại diện hợp pháp: Ông Lý T, sinh năm: 1948; địa chỉ liên hệ: Số Xxx/x đường Y Bình Thới, Phường B, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh (Hợp đồng ủy quyền số công chứng: 438.08/2024 ngày 29/8/2024 tại lãnh sự quán Việt Nam tại New Yort, Hoa Kỳ).

4. Bà Lý Ngọc O, sinh năm: 1959; địa chỉ liên hệ: Số Xxx/x đường Y Bình Thới, Phường B, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh;

5. Bà Lý Tú X, sinh năm: 1962; địa chỉ liên hệ: Số Xxx/x đường Y Bình Thới, Phường B, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

1. Bà Lý H là người yêu cầu, trình bày:

Cha là ông Nhan T1 (Nhan T1), sinh năm: 1922, đã chết năm 1973 và mẹ là bà Lý Thúc H, sinh năm: 1924, đã chết ngày 22/03/2013 chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 1946, không có đăng ký kết hôn, có với nhau 10 người con chung tên là:

- Ông Lý T	Sinh năm : 1948,
- Bà Lý Q	Sinh năm : 1949, đã chết ngày 08/09/1999
- Bà Lý H (Lý H)	Sinh năm : 1951,
- Bà Lý Tú L	Sinh năm : 1953,
- Ông Lý Y (Lý Y)	Sinh năm : 1954, đã chết ngày 10/08/2021
- Ông Lý D	Sinh năm : 1955,
- Bà Lý Ngọc O	Sinh năm : 1959,
- Bà Lý Tú X	Sinh năm : 1962,
- Bà Lý Tú M	Sinh năm : 1964, vượt biên mất tích
- Ông Lý A T	Sinh năm : 1965, vượt biên mất tích

Anh chị em bà H ra đời trong thời kỳ đất nước có chiến tranh, gia đình nghèo. Cha mẹ bà Lý H là người Hoa, không biết chữ, không có đăng ký kết hôn, nên giấy khai sinh của các con đều không có ghi tên người cha; còn tên đứa trẻ và tên người mẹ trong giấy khai sinh có người bị ghi sai hoặc bị thiếu dấu cũng không biết, đến khi trích lục ra mới biết bị sai.

Hai đứa em bà Lý H là bà Lý Tú M và ông Lý A T đã bỏ nhà đi vượt biên từ năm 1987, từ đó mất liên lạc, không thấy quay về và cũng không có tin tức gì. Công an Quận 11 đã xóa hộ khẩu ngày 09/02/1988.

Một thời gian sau nghe người quen nói chiếc ghe 02 em Tú Mỹ và A Túc đi vượt biên đã gặp nạn trên biển. Bà Lý H cũng đã nhờ người thân, người quen ở trong nước và nước ngoài giúp đỡ tìm kiếm, nhưng đến nay đã 36 năm mà hai em Lý Tú M và Lý A T vẫn biệt vô âm tín.

Nay bà Lý H làm đơn này kính đề nghị Tòa án nhân dân Quận 11 xem xét, giải quyết yêu cầu tuyên bố 02 (hai) người em ruột, là:

- Bà Lý Tú M, sinh ngày: 24/03/1964; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh, là đã chết.

- Ông Lý A T, sinh ngày: 25/12/1965; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh, là đã chết.

Lý do: Bổ túc hồ sơ khai nhận di sản thừa kế.

2. Người có quyền lợi ngĩa vụ liên quan: Ông Lý T, bà Lý Tú L, ông Lý D - người đại diện hợp pháp là ông Lý T, bà Lý Ngọc O và bà Lý Tú X là anh chị em ruột của bà Lý Tú M, ông Lý A T xác nhận lời trình bày của bà Lý H là đúng.

Tất cả thành viên trong gia đình đồng ý với yêu cầu của bà Lý H đề nghị Tòa án nhân dân Quận 11 xem xét, giải quyết yêu cầu tuyên bố 02 (hai) người em ruột, là:

- Bà Lý Tú M, sinh ngày: 24/03/1964; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh, là đã chết.

- Ông Lý A T, sinh ngày: 25/12/1965; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh, là đã chết.

Lý do: Bổ túc hồ sơ khai nhận di sản thừa kế.

2. Tại phiên họp hôm nay:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có đơn xin vắng mặt.

3. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11 phát biểu ý kiến, nội dung như sau:

a) Về tố tụng: Trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, Thẩm phán và Hội đồng giải quyết việc dân sự đã tuân thủ các quy định của pháp luật; người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chấp hành nghiêm chỉnh các quy định của pháp luật về tố tụng dân sự.

b) Về nội dung: Chấp nhận yêu cầu của bà Lý H về việc tuyên bố một người là đã chết đối với bà Lý Tú M, ông Lý A T và ngày chết của bà Lý Tú M được xác định là ngày 10/02/1993, ngày chết ông Lý A T được xác định là ngày 10/02/1993.

Bà Lý H được miễn lệ phí Tòa án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, Tòa án nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Bà Lý H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 11 tuyên bố Bà Lý Tú M, sinh năm 1964 và ông Lý A T, sinh năm 1965; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh là đã chết. Đây là yêu cầu về dân sự, nơi cư trú cuối cùng của bà Lý Tú M và ông Lý A T tại Quận 11 nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh theo điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về các yêu cầu của các đương sự:

[2.1] Xét lời trình bày của bà Lý H và các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ thể hiện:

Ông Nhan T1 (Nhan T1), sinh năm: 1922, chết năm 1973 và bà Lý Thúc H, sinh năm: 1924, chết năm 2013 chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 1946, không có đăng ký kết hôn, có với nhau 10 người con chung (không có con riêng, không nhận nuôi con nuôi) gồm: Ông Lý T, sinh năm: 1948; bà Lý Q, sinh năm: 1949 (chết ngày 08/09/1999); bà Lý H (Lý H), sinh năm: 1951; bà Lý Tú L, sinh năm: 1953; ông Lý Y (Lý Y), sinh năm: 1954 (chết ngày 10/08/2021); ông Lý D, sinh năm: 1955; bà Lý Ngọc O, sinh năm: 1959; bà Lý Tú X, sinh năm: 1962; bà Lý Tú M, sinh năm: 1964 và ông Lý A T, sinh năm: 1965.

Năm 1987, bà Lý Tú M và ông Lý A T đã bỏ nhà đi, mất liên lạc, không thấy quay về. Gia đình đã nhiều lần đi tìm kiếm nhưng cho đến nay cũng không có tin tức gì. Lúc bà Lý Tú M và ông Lý A T đã bỏ nhà đi chưa có lập gia đình, không có con.

Ngày 30/12/2023, bà Lý H đã ký hợp đồng với báo Công Lý đăng thông báo 03 kỳ liên tiếp 101, 102 và 103 vào các ngày 20/12/2023, 22/12/2023, 27/12/2023 và Đài Tiếng nói Việt Nam trong 03 ngày liên tiếp từ ngày 18/12/2023 đến ngày 20/12/2023 với nội dung nhắn tìm bà Lý Tú M và ông Lý A T nhưng đến nay vẫn không có tin tức.

Nay, bà Lý H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 11 xem xét, giải quyết yêu cầu tuyên bố Lý Tú M và ông Lý A T là đã chết để bổ sung hồ sơ.

[2.2] Xét lời trình bày của những người có quyền lợi ngĩa vụ liên quan:

Ông Lý T, bà Lý Tú L, ông Lý D - người đại diện hợp pháp là ông Lý T, bà Lý Ngọc O và bà Lý Tú X là anh chị em ruột của bà Lý Tú M, ông Lý A T xác nhận lời trình bày của bà Lý H là đúng.

Tất cả thành viên trong gia đình đồng ý với yêu cầu của bà Lý H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 11 xem xét, giải quyết yêu cầu tuyên bố Lý Tú M và ông Lý A T là đã chết để bổ sung hồ sơ.

[3] Căn cứ pháp lý để giải quyết yêu cầu:

[3.1] Căn cứ điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định:

"Người có quyền, lợi ích liên quan có thể yêu cầu Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp sau đây: ... d) Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống; thời hạn này được tính theo quy định tại Khoản 1 Điều 68 của Bộ luật này."

[3.2] Căn cứ kết quả xác minh của Công an Phường B, Quận 11 cung cấp có nội dung:

"*Công dân Lý Tú M, sn 1964 và công dân Lý A T, sn 1965, cùng đăng ký hộ khẩu thường trú tại : XT/A C, P, Q11 địa chỉ mới Xxx đường Y Bình Thới, Phường B, Quận 11, bị xóa đăng ký thường trú 09/2/1988*

Không có tài liệu chứng minh ông Lý A T và bà Lý Tú M có cha mẹ nuôi hay không.

Không có tài liệu chứng minh ông Lý A T và bà Lý Tú M có chồng hoặc con nuôi.

Cha mẹ của Lý Tú M và Lý A T là Nhan T1 và mẹ là Lý Thúc H.

Bà Lý Tú M và ông Lý A T có các anh chị em sau:

1. *Lý T, sn 1948*
2. *Lý Tú Q sn 1949*
3. *Lý H sn 1951*
4. *Lý Tú L sn 1953*
5. *Lý Y sn 1954*
6. *Lý D sn 1955*
7. *Lý Ngọc O sn 1959*
8. *Lý Tú X sn 1962"*

Theo sự khai trình của bà Lý H và căn cứ kết quả xác minh của Công an Phường 14, Quận 11 có căn cứ xác định bà Lý Tú M, sinh năm 1964 và ông Lý A T, sinh năm 1965; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh biệt tích từ ngày 09/2/1988 và không có tin tức xác thực là còn sống.

[4] Về việc xác định thời điểm chết:

Căn cứ điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định:

"Người có quyền, lợi ích liên quan có thể yêu cầu Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp sau đây: ... d) Biệt tích 05 năm

liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống; thời hạn này được tính theo quy định tại Khoản 1 Điều 68 của Bộ luật này."

Căn cứ khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: *"... Thời hạn 02 năm được tính từ ngày biết được tin tức cuối cùng về người đó; nếu không xác định được ngày có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo tháng có tin tức cuối cùng; nếu không xác định được ngày, tháng có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng".*

Theo sự khai trình của bà Lý H và căn cứ kết quả xác minh của Công an Phường 14, Quận 11 có căn cứ xác định bà Lý Tú M, sinh năm 1964 và ông Lý A T, sinh năm 1965; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh có tin tức cuối cùng là ngày 09/2/1988. Do vậy, theo quy định của pháp luật, ngày biết tin tức cuối cùng của bà Lý Tú M và ông Lý A T được xác định là ngày 09/2/1988.

Như vậy, thời điểm bà Lý Tú M và ông Lý A T chết được xác định là ngày 10/02/1993.

[5] Đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11:

Chấp nhận yêu cầu của bà Lý H về việc tuyên bố một người là đã chết đối với bà Lý Tú M, ông Lý A T và ngày chết của bà Lý Tú M được xác định là ngày 10/02/1993, ngày chết ông Lý A T được xác định là ngày 10/02/1993.

Từ những nhận định trên, xét thấy bà Lý H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 11 tuyên bố bà Lý Tú M và ông Lý A T đã chết là có cơ sở, đúng quy định của pháp luật, cần được chấp nhận.

[6] Về lệ phí: Bà Lý H được miễn lệ phí theo quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào Điều 27; Điều 35; Điều 39; Điều 361, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ vào Điều 68, Điều 71 và Điều 72 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ vào Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của Lý H.

1.1 Tuyên bố Bà Lý Tú M, sinh năm 1964; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh đã chết. Thời điểm bà Lý Tú M chết được xác định là ngày 10/02/1993.

1.2 Tuyên bố ông Lý A T, sinh năm 1965; nơi cư trú cuối cùng: Số Xxx đường Y Bình Thới, Phường B (số cũ là XT/A đường C, Phường H), Quận 11,

Thành phố Hồ Chí Minh đã chết. Thời điểm ông Lý A T chết được xác định là ngày 10/02/1993.

2. Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

3. Về lệ phí:

Bà Lý H, sinh năm: 1951 là người cao tuổi nên được miễn nộp tiền tạm ứng án phí, lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:
- TAND TP.HCM;
- VKSND Quận 11;
- Chi cục THADS Quận 11;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lý Trần Ngọc Phương